

Дар кафедраи идоракунии
захираҳои инсонӣ
суратчаласаи № --- аз

соли 20----- муҳокима
ва тасдиқ гардидаанд.

**Донишкадаи идоракунии назди Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон
Факултети идоракунии давлатӣ**

Кафедраи «Идоракунии захираҳои инсонӣ»
Соли таҳсили 2019-2020 семестри 5 санҷиши тестӣ дар
(компютер)

Фанни «Асосҳои бехатарии меҳнат»

Ному насаби устод Сайфуддинова Р.Р.Тел 93-526-92-92

Курси 5 маълумоти 2

Ихтисоси идоракунии ҳаёати кадрӣ

Саволномаи тестӣ

(ҷавоби дуруст А)

@1.Меҳнат чист?

\$A) Фаъолияти мақсадноки инсон барои таъсиси арзишҳои моддӣ ва маънавӣ, ки бо ёрии воситаҳои истеҳсолот амалӣ карда мешавад;

\$B) Ҷузъи салоҳият ва сохтори муқаррарнамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ваколати давлатию ҳокимиятиро дар шакли ташкилию ҳуқуқӣ амалӣ менамояд;

\$C) Тарзу услубҳои идоракунии самти фаъолият;

\$D) Ташкили чорабиние, ки бо мақсади иҷрои корҳои умумӣ ташаккул ёфтааст;

\$E) Мусоидати ройгон дар интихоби кори мувофиқ;

@2.Мафҳуми меҳнатро шарҳ диҳед.

\$A) Амалиёти бо шуурона ва мақсадноки инсон аст;

\$B) Ҷидду ҷаҳд, талош барои расидан ба мақсади муайян;

\$C) Натиҷаи фаъолият, кори, маҳсулнок мебошад;

\$D) Қобилият ва малака дар ягон намуди фаъолияти касбӣ ё соҳибкорӣ;

\$E) Фаъолияти мақсадноки инсон шояд барои таъсиси арзишҳои молиявӣ ва маънавӣ;

@3.Бехатарии меҳнат чист?

\$A) Чунин ҳолати муносибатҳои меҳнатие мебошад, ки дар он кафолати амияти таъмин буда, дар доираи муносибатҳои меҳнатӣ, ягон муноқиша таҳдид (омилҳои хатарнок ё зараровар истисно карда шудааст) ё дараҷаи таъсири онҳо ба меъёрҳои муқарраргардида ва шароити меҳнатӣ мавҷуд намебошад;

\$B) Қисми асосии вазифаҳои ташкилотии муассисаву идораҳо;

\$C) Сифати фаъолияти ҳайати кормандони ташкилотҳо;

\$D) Шакли меҳнате, ки дар асоси шартномаи махсус ба роҳ монда мешавад;

\$E) Сари вақт пардохтани музди меҳнат;

@4.Асосҳои бехатарии меҳнатро чӣ ташкил медиҳанд?

\$A) Санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи меҳнат ва санадҳои дохилии муассисаҳо дар ин соҳа;

\$B) Қисми эҳтиётии кормандон, ки барои фаъолият дар ҳолатҳои ғайриҷашмдошт пешбинӣ шудаанд;

\$C) Гурӯҳи муташаккили кормандон;

\$D) Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи иттилоот”;

\$E) Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи хизмати давлатӣ”;

@5.Меҳнати ҷисмонӣ чист?

\$A) Раванди меҳнати оддӣ, ки аз ҷониби инсон бартарии қувваи ҷисмониро нисбат ба ҳолати равонӣ бештар талаб менамояд;

\$B) Воситаҳои танзим ва таъсиррасонӣ ба фаъолияти шахс;

\$C) Воситаи дурусти фаъолияти кормандон буда, барои дар амал татбиқ намудани мақсади мақомоти давлатӣ ва таъмини фаъолияти самараноки онҳо равона карда шудааст;

\$D) Маҷмӯи фаъолияти пайдарҳами доимӣ, роҳҳо ва услубҳо мебошад, ки барои ба даст овардани иттилооти пурра имконият медиҳанд;

\$E) Коре, ки дар истеҳсолот бо ёрии мошин ва техника ба ҷо оварда мешавад;

@6.Меҳнати фикрӣ чист?

- \$A) Чараёни оддии меҳнат, ки дар худ талаби бартарии фикриро(равонӣ) аз меҳнати ҷисмонӣ (мушакӣ) талаб менамояд;
- \$B) Раванди меҳнати оддӣ, ки аз ҷониби инсон бартарии қувваи ҷисмониро нисбат ба ҳолати равонӣ бештар талаб менамояд;
- \$C) Меҳнати корманди кироёе, ки барои ҳама гуна подош ба манфиати корфармо анҷом дода мешавад;
- \$D) Шакли меҳнатест, ки одам асосан аз захираҳои ҷисмонии худ - мушакҳо истифода мебарад;
- \$E) Шакли меҳнатест, ки эҳтимоли рӯй додани хавфе дар он вучуд дорад;

@7.Фаъолияти инсонро новобаста аз дорои хусусиятҳои гуногун доштани ба чанд гурӯҳ метавон ҷудо кард?

- \$A) Ба ду гурӯҳ;
- \$B) Ба чор гурӯҳ;
- \$C) Ба се гурӯҳ;
- \$D) Ба панҷ гурӯҳ;
- \$E) Ба гурӯҳҳо онро ҷудо кардан мумкин нест;

@8.Меҳнати кироёе чист?

- \$A) Меҳнати корманди кироёе (соҳиби танҳо қувваи кори худ аст) барои ҳама гуна подош (асосан барои маош) ба манфиати корфармо, ки соҳиби ҳуқуқи истифода ё иҷора додани воситаҳои истеҳсолотро дорост ва асосгузори сифати хуби ташкилкунандаи истеҳсолот аст;
- \$B) Бар асоси усули рақобат муайян кардани натиҷаҳои қору фаъолият;
- \$C) Меҳнате, ки дар он таъсири омилҳои хатарнок ё зараровари истеҳсоли ба кормандон истисно карда шудааст;
- \$D) Созишномаи байни корфармо ва корманд мебошад, ки тибқи он корманд вазифадор нест қорҳоро аз рӯйи як касб, якҷанд касби муайян, ихтисос, ё вазифа бо дараҷаҳои дахлнодшта, бо риоя накардани тартиби дохилии меҳнати иҷро намояд;
- \$E) Ба гурӯҳҳо онро ҷудо кардан мумкин нест;

@9.Шартномаи(қарордоди) меҳнати.

- \$A) Созишномаи байни корфармо ва корманд мебошад, ки тибқи он корманд вазифадор аст қорҳоро аз рӯйи як касб, якҷанд касби муайян,

ихтисос, ё вазифа бо дараҷаҳои дахлдор, бо риояи тартиби дохилии меҳнатӣ иҷро намояд;

\$B) Созишномаи байни корфармо ва корманд мебошад, ки тибқи он корманд вазифадор аст корхоро мувофиқи хоҳиши роҳбари муассиса бо риояи нақардани тартиби дохилии меҳнатӣ иҷро кунад;

\$C) Созишномаи байни корфармо ва корманд мебошад, ки тибқи он корманд вазифадор аст корхоро танҳо аз рӯи супоришоти махсус иҷро кунад;

\$D) Созишномаи байни корфармо ва корманд, ки тибқи он корманд вазифадор аст корхоро аз рӯи талабот ва хоҳиши инфиродии худ бо риояи тартиби дохилии меҳнатӣ иҷро кунад;

\$E) 15 октябри соли 2008;

@10.Шароити корӣ чист?

\$A) Маҷмӯи омилҳои раванди меҳнат ва муҳити истеҳсолиро меноманд, ки ҳангоми иҷрои кор ба қобилияти корӣ ва саломатии кормандон таъсири бевосита мерасонад мебошад;

\$B) Маҷмӯи омилҳои интихоби номзадҳо барои ишғоли мансабҳои холии маъмурии хизмати давлатӣ бо роҳи муайян намудани дараҷаи мутобиқати онҳо ба талаботи тахассусии мансаби ишғолшаванда;

\$C) Низоми корхонаҳои ғайридавлатӣ;

\$D) Омилҳои муҳит ва ҷараёни корӣ, ки дар шароитҳои муқарраргардида (шиддатнокӣ, давомнокӣ ва ғайра) метавонанд ба бемориҳои касбӣ, қобилияти сусти муваққатӣ ё устувории корӣ, ба вучуд овардани бемориҳои сироятӣ, зарар ба саломатӣ ва насли инсон оварда расонад;

\$E) зиндагии осоишта доштан, ҷойи кори хуб пайдо кардан;

@11.Меҳнати вазнин чист?

\$A) Яке аз омилҳои ҷараёни корӣ, ки инъикоскунандаи бартарии системаи марказии асаб, узвҳои ҳиссиёт, муҳити таъсиркунандаи кормандон аст мебошад;

\$B) Яке аз омилҳои асосии ҷараёни корӣ, ки фаъолияти меҳнати инсонро бо воситаи меҳнати ҷисмонӣ инъикос менамояд;

\$C) Омилҳои муҳит ва раванди меҳнатӣ, ки метавонад ба осеб, бемории шадид ва ё якбора бад шудани саломатӣ ва ҳатто марги ногаҳонӣ оварда расонад;

- \$D) Омилҳои психофизиологӣ бо роҳҳои гуногун, ки ба ҳолати равонии инсон хос ҳастанд, ба организми инсон таъсири манфии худро мерасонанд;
- \$E) Яке аз омилҳои асосии таҳсил кардан, имтиҳон супоридан;

@12.Меҳнати шиддатнок чист?

- \$A) Яке аз омилҳои асосии ҷараёни корӣ, ки фаъолияти меҳнати инсонро бо воситаи меҳнати ҷисмонӣ бо шиддат инъикос менамояд;
- \$B) Омилҳои муҳит ва раванди меҳнатӣ, ки метавонад ба осеб, бемории шадид ва ё якбора бад шудани саломатӣ ва ҳатто марги ногаҳонӣ оварда расонад;
- \$C) Омилҳои психофизиологӣ бо роҳҳои гуногун, ки ба ҳолати равонии инсон хос ҳастанд, ба организми инсон таъсири манфии худро мерасонанд;
- \$D) Яке аз омилҳои ҷараёни корӣ, ки инъикоскунандаи бартариҳои системаи марказии асаб, узвҳои ҳиссиёт, муҳити таъсиркунандаи кормандон аст;
- \$E) Яке аз омилҳои зиндагии шоиста доштан, ки дар натиҷаи талошҳои пайваста ба даст меояд;

@13.Омилҳои муҳити корӣ (истеҳсоли) кадоманд?

- \$A) Маҷмӯи омилҳои раванди меҳнат ва муҳити истеҳсолиро меноманд, ки ҳангоми иҷрои кор ба қобилияти корӣ ва саломатиҳои кормандон таъсири бевосита мерасонад;
- \$B) Омилҳои хатарнок ва зараровари ҷисмонӣ;
- \$C) Маҷмӯи омилҳои раванди меҳнат ва муҳити истеҳсолиро меноманд, ки ҳангоми иҷрои кор ба қобилияти корӣ ва саломатиҳои кормандон таъсири намерасонад;
- \$D) Аз меҳнати ҷисмонӣ то меҳнати иҷтимоӣ-равонӣ(фикрӣ) фаҳмида мешавад, ки дар он фаъолияти инсон назаррас аст ва ҳамаи ин бо роҳҳои гуногун ба организми инсон таъсир мерасонанд;
- \$E) Маҷмӯи меҳнатҳои дастаҷамъонаро дар ташкилот ба вуҷуд овардан;

@14.Се ҳадафи стратегии Тоҷикистонро номбар кунед.

- \$A) Таъмини истиқлолияти энергетикӣ, аз бунбасти коммуникатсионӣ раҳой бахшидани кишвар, ҳифзи амнияти озуқаворӣ;
- \$B) Таҳкими истиқлолияти миллӣ, аз бунбасти коммуникатсионӣ раҳой бахшидани кишвар, рушди соҳаи фарҳанг;
- \$C) Таъмири муассисаҳои фарҳангӣ-фароғатӣ, таъмин бо мутахассисони касбӣ, дурнамои соҳаи кишоварзӣ;

\$D) Таъмини истиқлолияти энергетикӣ, ҳифзи амнияти озуқаворӣ, рушди соҳаи маориф;

\$E) Таҳкими беҳдошти саломатии аҳоли, таъмини амнияти иттилоотӣ, баланд бардоштани сатҳи хизматрасонии нақлиёти мусофиркаш дар пойтахти кишвар;

@15.Омили зараровари истеҳсолӣ чист?

\$A) омили муҳит ва ҷараёни корӣ, ки дар шароитҳои муқарраргардида (шиддатнокӣ, давомнокӣ ва ғайра) метавонанд ба бемориҳои касбӣ, қобилияти сусти муваққатӣ ё устувории корӣ, ба вучуд овардани бемориҳои сироятӣ, зарар ба саломатӣ ва насли инсон оварда расонад мебошад;

\$B) Маҷмӯи омилҳои раванди меҳнат ва муҳити истеҳсолиро меноманд, ки ҳангоми иҷрои кор ба қобилияти корӣ ва саломатии кормандон таъсир намерасонад;

\$C) Омилҳои муҳит ва раванди меҳнатӣ, ки метавонад ба осеб, бемории шадид ва ё якбора бад шудани саломатӣ ва ҳатто марги ногаҳонӣ оварда расонад;

\$D) Омили муҳит ва ҷараёни корӣ, ки ба бемориҳои зуком ва қобилияти сусти муваққатӣ боис намегардад мебошад;

\$E) Аз ҳад зиёд будани рушноӣ;

@16.Омили таҳдиди меҳнат чист?

\$A) Омилҳои муҳит ва раванди меҳнатӣ, ки метавонад ба осеб, бемории шадид ва ё якбора бад шудани саломатӣ ва ҳатто марги ногаҳонӣ оварда расонад;

\$B) Омили муҳит ва ҷараёни корӣ, ки дар шароитҳои муқарраргардида (шиддатнокӣ, давомнокӣ ва ғайра) метавонанд ба бемориҳои касбӣ, қобилияти сусти муваққатӣ ё устувории корӣ, ба вучуд овардани бемориҳои сироятӣ, зарар ба саломатӣ ва насли инсон оварда расонад;

\$C) Тартиби пардохти андоз аз ҷониби шахсони ҳақиқӣ ва ҳуқуқӣ мутобиқи талаботи қонун;

\$D) Хислати манфии корманд ё шахси масъул, ки дар надоштани ҳисси масъулият, бепарвоӣ ва саҳлангорӣ зоҳир мегардад;

\$E) Омили меҳнате, ки дар ҷараёни он корманд ҳамеша бо тарсу таҳдид фаъолият мекунад;

@17. Омилҳои хатарнок ва зараровари ҷисмонӣ кадомҳоянд?

\$A) Ҳаракати дастгоҳҳо;

\$B) Аз ҳад зиёд будани рушноӣ;

\$C) Нокифоя будани рӯшноӣ;

\$D) Шиддати баланди қувваи барқ, майдонҳои магнитӣ;

\$E) Омилҳои меҳнате, ки дар ҷараёни он корманд ҳамеша бо тарсу таҳдид фаъолият мекунад;

@18. Мутобиқи кадом санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ҳар шахс ба меҳнат, интиҳоби касб, кор, ҳифзи меҳнат ва ҳимояи иҷтимоӣ аз бекорӣ ҳақ дорад?

\$A) Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон;

\$B) Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи хизмати давлатӣ”;

\$C) Низомии мақомоти давлатӣ, ки бо ёрии онҳо функцияи ҳокимияти давлатӣ амалӣ мегардад;

\$D) Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон;

\$E) Кодекси ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

@19. Вазифаҳои корманд оид ба риояи меҳнат аз ҷӣ иборат аст

\$A) Мутобиқи шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ вазифаи хешро софдилона иҷро намуда, бо молу мулки корфармо эҳтиёткорона муносибат намояд;

\$B) Ба роҳбари корхона содиқона хизмат намояд;

\$C) Интизоми меҳнатӣ ва технологияро риоя накунад;

\$D) Бехатарии роҳбари ташкилотро таъмин намояд;

\$E) Дар пайдо кардани роҳу усулҳои нави корӣ фаъол бошад;

@20. Муҳлати шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ кадом аст?

\$A) ба муҳлатҳои муайян ва номуайян;

\$B) ба муҳлати иҷрои кори номуайян;

\$C) ба муҳлати иҷрои кори озмоишӣ;

\$D) ба муҳлати иҷрои кори муваққатӣ;

\$E) ба муҳлати иҷрои кори беохир;

@21. Намудҳои шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ:

\$A) хаттӣ ва ё шифоҳӣ;

\$B) дастурӣ;

- \$C) шифохӣ;
- \$D) супоришӣ;
- \$E) дархостӣ;

@22.Кадоме аз ин санадҳо ба соҳаи меҳнат тааллуқ доранд?

- \$A) Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- \$B) Қоидаҳои беҳатарии ҳаракат дар роҳ;
- \$C) Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи матбуоти даврӣ ва дигар воситаҳои ахбори омма”;
- \$D) Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи таъбу нашр”;
- \$E) Кодекси ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

@23.Ваколатҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи ҳифзи меҳнат:

- \$A) татбиқ намудани самтҳои асосии сиёсати ягонаи давлатӣ дар соҳаи ҳифзи меҳнат;
- \$B) қабули санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ дар бораи ҳифзи меҳнат дар доираи салоҳияти худ;
- \$C) мусоидат ба таҳия ва татбиқи барномаҳои мақсадноки ҷумҳуриявӣ, соҳавӣ ва минтақавӣ оид ба беҳдошти шароит ва ҳифзи меҳнат ва назорати иҷрои онҳо;
- \$D) тадбиқи кафолатҳои ҳуқуқи кормандон ба ҳифзи меҳнат;
- \$E) ҷамъиятест, ки фонди оинномавии он ба миқдори муайяни сармоя тақсим шудааст;

@24.Мақсад аз гузаронидани экспертизаи давлатии шароити меҳнат дар чист?

- \$A) сифати гузаронидани аттестатсияи ҷойҳои корӣ аз рӯи шароити меҳнат мебошад;
- \$B) мутобиқи натиҷаҳои сертификатсияи корҳо оид ба ҳифзи меҳнат дар ташкилотҳо пешниҳодҳои худро иброз намояд;
- \$C) назорати шароит ва ҳифзи меҳнат;
- \$D) саҳеҳияти пардохти ҷубронпулӣ барои корҳои вазнин ва корҳои дорои шароити хатарнок муайян намояд;
- \$E) ҷамъиятест, ки фонди оинномавии он ба миқдори муайяни сармоя тақсим шудааст;

@25.Хуқуқҳои нозирон ва шахсони ваколатдор (боваринок) оид ба ҳифзи меҳнати иттифоқҳои касаба ва дигар мақомоти намояндагии ваколатдори кормандон:

\$A) аз ҷониби корфармоён риоя гардидани қонунгузорӣ дар бораи ҳифзи меҳнatro назорати иттифоқҳои касаба мебошад;

\$B) экспертизаи мустақилонаи шароити меҳнат ва таъмини бехатарии кормандони ташкилотро гузаронанд;

\$C) дар таҳияи лоиҳаҳои санадҳои зерқонунӣ дар бораи ҳифзи меҳнат иштирок намоянд;

\$D) ба корфармоён дар бораи бартараф кардани вайронкуниҳои ошкоршудаи талаботи ҳифзи меҳнат додани амрномаҳои ҳатмиро ба амал бароранд;

\$E) низоми меҳнат ва истироҳати кормандон мутобиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;

@26.Кӯмакпулии якҷақта барои ҷуброни зарар вобаста ба маъҷубии корманд чӣ миқдор пардохта мешавад?

\$A) Ба андозаи на камтар аз музди меҳнати чормоҳаи ҷабрдида;

\$B) Ба андозаи на камтар аз музди меҳнати панҷмоҳаи ҷабрдида;

\$C) Ба андозаи на камтар аз музди меҳнати ҳафтмоҳаи ҷабрдида;

\$D) Ба андозаи на камтар аз музди меҳнати нӯҳмоҳаи ҷабрдида;

\$E) Ташкилот ё вориси ҳуқуқи он вазифадор аст, ки ба корманде, ки дар натиҷаи ҳодисаи нохуш дар истеҳсолот маъҷуб шудааст;

@27.Вазифаҳои корфармо дар самти интизоми меҳнат:

\$A) интизоми меҳнат ва истеҳсолотро таъмин намояд;

\$B) аз корманд иҷрои амалҳои ғайриқонунӣ, инчунин амалҳои, ки ба ӯҳдадорихои меҳнати корманд вобастаанд;

\$C) қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба меҳнatro то андозае риоя кунад;

\$D) ҳангоми соатҳои корӣ истироҳат намояд;

\$E) дар ҷараёни кор ба кормандон беэътиной намояд;

@28.Вазифаҳои корманд дар самти интизоми меҳнат:

\$A) Риояи тартиботи дохилии меҳнатӣ;

\$B) Риояи қоидаҳои техникийи муқаррарнашуда;

\$C) Риояи амру дастурҳои корманд;

\$D) Риояи амру дастурҳои корфамо, ки ба ӯҳдадорихои меҳнати ӯ дохил намешаванд;

\$E) Риояи талаботҳои ҳамкорон ва хешу ақрабони онҳо.;

@29. Намудҳои ҳавасмандгардонии меҳнат:

\$A) эълони мукофот;

\$B) додани раҳматнома;

\$C) мукофотонидан бо тӯҳфаи ночиз;

\$D) сарфароз гардондан бо ифтихорнома;

\$E) изҳори миннатдорӣ кардан ба корманд;

@30. Синни ниҳой дар фаъолияти меҳнатӣ:

\$A) Занҳо-58, мардон-63;

\$B) Занҳо-54, мардон-58;

\$C) Занҳо-64, мардон-54;

\$D) Занҳо-60, мардон-50;

\$E) Занҳо-69, мардон-79;

@31. Татбиқи муҷозоти интизомӣ нисбат ба корманд:

\$A) баъди ошкор шудани кирдори корманд;

\$B) дар вақти бемории корманд;

\$C) дар вақти рухсатӣ будани корманд;

\$D) дар вақти дар сафари хизматӣ будани корманд;

\$E) баъди пинҳон шудани кирдори корманд;

@32. Муҳлати амали муҷозоти интизомӣ зиёда:

\$A) зиёда аз шаш моҳ буда наметавонад;

\$B) зиёда аз як сол буда наметавонад;

\$C) зиёда аз як сол буда наметавонад;

\$D) зиёда аз шаш моҳ буда наметавонад;

\$E) зиёда аз ду сол буда наметавонад;

@33. Бехатарии фарҳанги ҳаёт ва фаъолият гуфта ин:

\$A) ҳолати ташаккули одамон, гурӯҳҳои иҷтимоӣ, ҷамъият, тавсифи муносибатҳо ба масъалаҳои таъмини бехатарии ҳаёт ва фаъолияти меҳнатӣ

ва аз ҳама муҳим фаъолнокии фаъолияти амалӣ ҷиҳати паст намудани хатарҳои рӯзмарра мебошад;

\$B) самаранокии интиҳоб ва ҷобачогузорию кормандон аз ҳама муҳим фаъолнокии фаъолияти амалӣ ҷиҳати паст намудани хатарҳои рӯзмарра мебошад;

\$C) мукофотонидан барои дастовардҳои инфиродӣ ва инчунин коллективӣ аз ҳама муҳим фаъолнокии фаъолияти амалӣ ҷиҳати паст намудани хатарҳои рӯзмарра мебошад;

\$D) ҳолати таназзули одамон, гурӯҳҳои иҷтимоӣ ва ҷамъият, тавсифи муносибатҳо;

\$E) маҷмӯи мукаммали намудҳои фаъолияти инсонӣ мебошад;

@34.Мафҳуми омехтаи ва «бехатарӣ» дар Ҷумҳурии Тоҷикистон кай ба миён омада буд?

\$A) баъд аз сар задани Ҷанги Бузурги ватанӣ дар соли 1941 ҳангоми таҳлили сабабҳо ва оқибатҳои он ба миён омада буд;

\$B) баъд аз сар задани садамаи ҳастаии Фукусимо дар соли 2012 ҳангоми таҳлили сабабҳо ва оқибатҳои он ба миён омада буд;

\$C) баъд аз сар задани садамаи ҳастаии Тошкент дар соли 1996 ҳангоми таҳлили сабабҳо ва оқибатҳои он ба миён омада буд;

\$D) баъд аз сар задани садамаи ҳастаии Чернобил дар соли 1986 ҳангоми таҳлили сабабҳо ва оқибатҳои он ба миён омада буд;

\$E) баъд аз сар задани ҷанги сард байни Иттифоқи Шӯравӣ ва Амрико дар соли 1960;

@35.Шарикии иҷтимоӣ гуфта ин:

\$A) шарикӣ аз усулҳои нав дар самти ҳуқуқи меҳнат буда, барои тезтунд намудани муҳолифатҳои (баҳсҳои) байни кормандон ва корфармоён, ки барои манфиатҳои худ тибқи муқаррарот талош мекунанд, хизмат мекунад мебошад;

\$B) тартиби интиҳоби довтолабон барои ишғоли мансабҳои холии маъмурии хизмати давлатӣ бо роҳи муайян намудани дараҷаи мутобиқати онҳо ба талаботи тахассусии мансаби ишғолшаванда;

\$C) яке аз усулҳои соҳаи меҳнат мебошад, ки дар муносибатҳои коллективӣ истифода бурда мешавад;

\$D) яке аз усулҳои нав дар самти ҳуқуқи меҳнат буда, барои ба танзим даровардани муҳолифатҳои (баҳсҳои) байни кормандон ва корфармоён, ки барои манфиатҳои худ тибқи муқаррарот талош мекунад, хизмат мекунад;
\$E) маҷмӯи мукаммали намудҳои ғайолияти инсонӣ мебошад;

@36. Ҷонибҳои шарикӣ иҷтимоӣ:

\$A) кормандон ва корфармоён бо намоёндагони худ мебошанд;
\$B) кормандон ва корфармоён бе намоёндагони худ намебошад;
\$C) танҳо кормандон;
\$D) танҳо корфармоён;
\$E) кормандон, корфармоён ва миёнаравҳо;

@37. Омилҳои ба вуҷуд омадани шарикӣ иҷтимоӣ:

\$A) маҷмӯи мукаммали намудҳои ғайолияти инсонӣ мебошад;
\$B) Гузаронидан ба кори дигари доимӣ;
\$C) Қатъ шудани шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ;
\$D) Бекор кардани шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ бо ташаббуси корманд;
\$E) Меҳнати маҷбурӣ;

@38. Аттестатсияи ҷойҳои кор оид ба меҳнат:

\$A) тартиби муайян намудани мувофиқати хизматчиӣ давлатӣ ва маъмурӣ ба мансаби ишғолнамуда бо роҳи баҳодихӣ ба иҷрои уҳдадорӣҳои мансабӣ, сатҳи дониш, малака ва тайёрии касбӣ;
\$B) тафтишоти ҳодисаҳои нохуш дар истеҳсолот;
\$C) системаи дар ҷойи мушаххаси кор ба ҳисоб гирифтани, таҳлил ва ба таври маҷмӯъ арзёбӣ кардани ҳамаи омилҳои муҳити истеҳсолӣ, чараҳои меҳнати вазнин ва пуршиддате, ки ба қобилияти корӣ ва саломатии корманд дар рафти ғайолияти меҳнатӣ таъсир мерасонанд;
\$D) назорати давлатии риояи таъмини озӯқаворӣ;
\$E) беамоният роҳ додани шахсони мансабдори мақомоти идоракунии давлатии ҳифзи меҳнат ба тафтиши чараҳои кор;

@39. «Ҷойҳои корӣ» чист.

\$A) ҳамаи ҷойҳои корӣ, ки дар онҳо кормандон бояд ба иҷрои кор машғул бошанд ва бевосита ё бавосита таҳти назорати корфармо қарор доранд;

- \$B) интихоби довталабон;
- \$C) баргузории аттестатсия;
- \$D) ҳамаи ҷойҳое, ки дар онҳо кормандон бояд ба иҷрои кор машғул бошанд ва бевосита ё бавосита таҳти назорати корфармо қарор надоранд;
- \$E) бакорғирӣ ва интихоби ҳайат;

@40.Мафҳуми «меҳнат»-ро шарҳ диҳед.

- \$A) Кор, машғулият;
- \$B) Истироҳат;
- \$C) Тавсиянома;
- \$D) Тавсифи кормандон;
- \$E) Мусоҳибаи бакорғирӣ;

@41.Қоидаҳои ҳифзи меҳнат чист:

- \$A) воситаҳое, ки барои пешғирӣ ё кам кардани таъсири омилҳои хатарнок ё зараровари истеҳсоли ба кормандон истифода бурда мешаванд мебошад;
- \$B) беморие, ки бар асари таъсири омилҳои хатарнок ё зараровари истеҳсоли ба корманд пайдо шудааст;
- \$C) маҷмӯи амали одамон бо истифода аз оломи меҳнате, ки барои табдил додани захираҳо ба маҳсулоти тайёр зарур мебошад ва аз истеҳсолот ва коркарди навҳои гуногуни ашёи хом, сохтмон, иҷрои корҳо ва иҷрои намудҳои гуногуни хизматрасонӣ таркиб меёбад;
- \$D) санади меъёрии ҳуқуқии дорои талабот оид ба ҳифзи меҳнатест, ки иҷрояш барои шахсони ҳуқуқӣ ва воқеӣ ҳангоми машғул шудан бо ҳар намуди фаъолият, аз ҷумла дар мавриди тарҳрезӣ, сохтмон ва истифодаи объектҳо, ихтирои мошинҳо, механизмҳо ва таҷҳизоти дигар, таҳияи равандҳои технологӣ, ташкили истеҳсолот ва меҳнат ҳатмӣ мебошад;
- \$E) маҷмӯи муқаммали намудҳои фаъолияти инсонӣ мебошад;

@42.Воситаҳои муҳофизати инфироди ва кормандон:

- \$A) воситаҳое, ки барои пешғирӣ ё кам кардани таъсири омилҳои хатарнок ё зараровари истеҳсоли ба кормандон истифода бурда мешаванд мебошанд;
- \$B) беморие, ки бар асари таъсири омилҳои хатарнок ё зараровари истеҳсоли ба корманд пайдо шудааст;
- \$C) маҷмӯи амали одамон бо истифода аз оломи меҳнате, ки барои табдил додани захираҳо ба маҳсулоти тайёр зарур мебошад ва аз истеҳсолот ва

коркарди навъҳои гуногуни ашёи хом, сохтмон, иҷрои корҳо ва иҷрои намудҳои гуногуни хизматрасонӣ таркиб мебошад меёбад;

\$D) санади меъёрии ҳуқуқии дорои талабот оид ба ҳифзи меҳнатест, ки иҷрояш барои шахсони ҳуқуқӣ ва воқеӣ ҳангоми машғул шудан бо ҳар намуди фаъолият, аз ҷумла дар мавриди тарҳрезӣ, сохтмон ва истифодаи объектҳо, ихтироӣ мошинҳо, механизмҳо ва таҷҳизоти дигар, таҳияи равандҳои технологӣ, ташкили истеҳсолот ва меҳнат ҳатмӣ мебошад;

\$E) беамоният роҳ додани шахсони мансабдори мақомоти идоракунии давлатии ҳифзи меҳнат ба тафтиши чараёни кор;

@43. Фаъолияти истеҳсоли гуфта:

\$A) маҷмӯи амали одамон бо истифода аз олоти меҳнате, ки барои табдил додани захираҳо ба маҳсулоти тайёр зарур мебошад ва аз истеҳсолот ва коркарди навъҳои гуногуни ашёи хом, сохтмон, иҷрои корҳо ва иҷрои намудҳои гуногуни хизматрасонӣ таркиб меёбад мебошад;

\$B) беморие, ки бар асари таъсири омилҳои хатарнок ё зараровари истеҳсолӣ ба корманд пайдо шудааст;

\$C) воситаҳое, ки барои фаъолияти истеҳсоли ё кам кардани таъсири омилҳои хатарнок ё зараровари истеҳсолӣ ба кормандон истифода бурда мешаванд;

\$D) санади меъёрии ҳуқуқии дорои талабот оид ба ҳифзи меҳнатест, ки иҷрояш барои шахсони ҳуқуқӣ ва воқеӣ ҳангоми машғул шудан бо ҳар намуди фаъолият, аз ҷумла дар мавриди тарҳрезӣ, сохтмон ва истифодаи объектҳо, ихтироӣ мошинҳо, механизмҳо ва таҷҳизоти дигар, таҳияи равандҳои технологӣ, ташкили истеҳсолот ва меҳнат ҳатмӣ мебошад;

\$E) ҳатмӣ набудани суғуртаи ҳатмии иҷтимоии кормандон аз ҳодисаҳои нохуш дар истеҳсолот ва бемориҳои касбӣ;

@44. Бемории касбӣ:

\$A) беморие, ки бар асари таъсири омилҳои хатарнок ё зараровари истеҳсолӣ ба корманд пайдо шудааст мебошад;

\$B) воситаҳое, ки барои пешгирии ё кам кардани таъсири омилҳои хатарнок ё зараровари истеҳсолӣ ба кормандон истифода бурда мешаванд;

\$C) маҷмӯи амали одамон бо истифода аз олоти меҳнате, ки барои табдил додани захираҳо ба маҳсулоти тайёр зарур мебошад ва аз истеҳсолот ва коркарди навъҳои гуногуни ашёи хом, сохтмон, иҷрои корҳо ва иҷрои намудҳои гуногуни хизматрасонӣ таркиб меёбад;

\$D) санади меъёрии ҳуқуқии дорои талабот оид ба ҳифзи меҳнатест, ки ичрояш барои шахсони ҳуқуқӣ ва воқеӣ ҳангоми машғул шудан бо ҳар намуди фаъолият, аз ҷумла дар мавриди тарҳрезӣ, сохтмон ва истифодаи объектҳо, ихтирои мошинҳо, механизмҳо ва таҷҳизоти дигар, таҳияи равандҳои технологӣ, ташкили истеҳсолот ва меҳнат ҳатмӣ мебошад;

\$E) ҳатмӣ набудани суғуртаи ҳатмии иҷтимоии кормандон аз ҳодисаҳои нохуш дар истеҳсолот ва бемориҳои касбӣ;

@45.Кафолатҳои давлат бо мақсади таъмини ҳуқуқи кормандон ба ҳифзи меҳнат:

\$A) ҳатмӣ будани суғуртаи ҳатмии иҷтимоии кормандон аз ҳодисаҳои нохуш дар истеҳсолот ва бемориҳои касбӣ мебошад;

\$B) муҳофизати судии ҳуқуқи кормандон ба ҳифзи меҳнат аз амалҳои ғайриқонунии корфармоён ва шахсони мансабдор;

\$C) гузаронидани санҷиши шароит ва ҳифзи меҳнат дар ташкилотҳо;

\$D) давомнокии вақти корӣ, ки барои истеҳсолоти воҳиди маҳсулот ё иҷрои ҳаҷми кори муайян лозим аст;

\$E) Дар панҷ сол як маротиба;

@46.Сарчашмаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ҳифзи меҳнат».

\$A) Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон;

\$B) Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мурочиати шаҳрвандӣ»;

\$C) Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи иттилоот»;

\$D) Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мубориза бо коррупсия»;

\$E) Низомномаи дохили ташкилот;

@47.Мақсад аз ташкили хадамоти ҳифзи меҳнат дар ташкилотҳо:

\$A) Барои ташкили кори ҳифзи меҳнат дар ташкилотҳо бо теъдоди кормандон зиёда аз 50 нафар мебошад;

\$B) Барои ташкили кори ҳифзи меҳнат дар ташкилотҳо бо теъдоди кормандон зиёда аз 100 нафар аст;

\$C) Барои гузаронидани озмун;

\$D) Барои аз байн бурдани муҳолифат ё баҳсҳои кормандон аст;

\$E) Дар панҷ сол як маротиба;

@48. Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон кай қабул шудааст?

- \$A) 23 июли соли 2016;
- \$B) 25 июни соли 1990;
- \$C) 10 апрели соли 2000;
- \$D) 30 феввали соли 2016;
- \$E) 15 майи соли 2006;

@49. Сарчашмаҳои маблағгузори ҳифзи меҳнат:

- \$A) Маблағгузори ҳифзи меҳнат аз ҳисоби маблағҳои ҳамасолаи пешбинишавандаи буҷети давлатӣ, корфармоён ва манбаъҳои дигаре, ки қонунгузори манъ нанамудааст, мебошад;
- \$B) Маблағгузори ҳифзи меҳнат, ки дар буҷетҳои дахлдор бо сарҳати алоҳида ҷудо карда мешавад, барои нигоҳдории мақомоти идоракунии ҳифзи меҳнат истифода бурда мешавад;
- \$C) Ҳар як ташкилот ҳар сол барои ҳифзи меҳнат дар ҳаҷми муайянгардида дар асоси шартномаи коллективӣ (созишнома) маблағҳои зарурӣ ҷудо менамояд. Кормандони ташкилот ба ин мақсад ягон хароҷоти иловагиро анҷом намедиханд;
- \$D) Маблағгузори ҳифзи меҳнат, ки дар буҷетҳои дахлдор бо сарҳати алоҳида ҷудо карда мешавад, барои гузаронидани корҳои илмию тадқиқотӣ, иҷрои барномаҳои мақсадноки давлатӣ оид ба ҳифзи меҳнат истифода бурда мешавад;
- \$E) ҳатмӣ набудани суғуртаи ҳатмии иҷтимоии кормандон аз ҳодисаҳои нохуш дар истеҳсолот ва бемориҳои касбӣ;

@50. Манбаи танзимкунандаи муносибатҳои меҳнатӣ ва муносибатҳои ба онҳо вобаста ин мебошад:

- \$A) Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- \$B) Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи мубориза ба коррупсия”;
- \$C) Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи хизмати давлатӣ”;
- \$D) Қонуни маориф;
- \$E) Низомнома ва оиномаҳо;

@51. Субъекти идоракунии ҳаёати кормандон.

- \$A) роҳбари мақоми давлати ва хадмоти кадри мебошад;

- \$B) ҳайати кормандон ва субъектҳои хоҷагидорӣ;
- \$C) мақомоти маҳаллӣ ва марказӣ мебошад;
- \$D) ҳайати асосӣ ва ёрирасон;
- \$E) таъмини амнияти озуқаворӣ корманд мебошад;

@52.Марҳилаҳои мутобиқшавии кадрҳо:

- \$A) муҳлати санҷишӣ, таҷрибаомӯзӣ дар сохтор, тақмили ихтисос, иҷрои вазифаҳои мушаххас ва мустақилона қабул намудани қарорҳои масъул мебошад;
- \$B) ташакул додани худшиносии миллии корманд;
- \$C) гузаронидан ба мансаби пасттари маъмурии хизмати давлатӣ;
- \$D) иловапулӣ ба маоши корманд дар ҳаҷми муқаррарнамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ;
- \$E) назорати иштироки намоёндагони кормандон ва корфармоён дар баргараф намудани баҳсҳои меҳнатӣ;

@53.Идоракунии ҳайат ин:

- \$A) маҷмӯи усулҳои ба ҳам алоқаманди иқтисодӣ, иҷтимоӣ ва ташкилӣ мебошад, ки самаранокии меҳнат ва кобилияти рақобатпазирии корхонаро пурмазмун ва мақсаднок мегардонад идоракунии ҳайат мебошад;
- \$B) маҷмӯи хизматрасонӣ ва ашӯҳое, ки беҳатарии инсонро иловатан ба беҳатарии давлатӣ таъмин менамоянд;
- \$C) ташаққули афкори мусбӣ ҷомеа, кобилияти рақобатпазирии корхонаро пурмазмун ва мақсаднок мегардонад;
- \$D) ҷалб намудани механизмҳои суғуртавӣ, кобилияти рақобатпазирии корхонаро пурмазмун ва мақсаднок мегардонад идоракунии ҳайат мебошад;
- \$E) корҳои фаҳмондадиҳӣ оид ба таҳдидҳои ҳолатҳои ғавқулода, кобилияти рақобатпазирии корхонаро пурмазмун ва мақсаднок мегардонад идоракунии ҳайат мебошад;

@54.Шаклҳои асосии қабули қарорҳои идоракунии кадомҳоянд:

- \$A) инфиродӣ, гуруҳӣ, ташкилотӣ ва байниташкилотӣ;
- \$B) гуруҳӣ, ташкилотӣ;
- \$C) инфиродӣ, гуруҳӣ;
- \$D) ғайриташкилотӣ, гуруҳӣ;

\$E) фардӣ ва дастаҷамъона;

@55.Интихоби кадрҳо тавассути озмун аз рӯи чӣ сурат мегирад?

\$A) аз рӯи хулоса ва қарори комиссияи озмун;

\$B) аз рӯи натиҷаи озмун;

\$C) аз рӯи қарори роҳбар;

\$D) аз рӯи иттилооти хадамоти кадрӣ;

\$E) аз рӯи қарори хадамоти кадрӣ;

@56.Сарчашмаҳои маблағзории ҳифзи меҳнатро муайян кунед:

\$A) Маблағзории ҳифзи меҳнат, ки дар буҷетҳои дахлдор бо сарҳати алоҳида ҷудо карда мешавад, барои нигоҳдории мақомоти идоракунии ҳифзи меҳнат, гузаронидани корҳои илмию тадқиқотӣ, иҷрои барномаҳои мақсадноки давлатӣ оид ба ҳифзи меҳнат истифода бурда мешавад;

\$B) Маблағзории ҳифзи меҳнат аз ҳисоби маблағҳои ҳамасолаи пешбинишавандаи буҷети давлатӣ, корфармоён ва манбаъҳои дигаре, ки қонунгузорӣ манъ намудааст, сурат мегирад;

\$C) Маблағзории ҳифзи меҳнат аз ҳисоби соҳибкорон сурат мегирад;

\$D) Маблағзории ҳифзи меҳнат аз ҳисоби маблағҳои грантӣ сурат мегирад;

\$E) гузаронидани корҳои илмию тадқиқотӣ, иҷрои барномаҳои мақсадноки давлатӣ оид ба ҳифзи меҳнат истифода бурда мешавад;

@57.Мафҳуми меҳнат.

\$A) Машғулият;

\$B) Истироҳат;

\$C) Тавсиянома;

\$D) Тавсифи кормандон;

\$E) Мусоҳибаи бақорирӣ;

@58.Қоидаи ҳифзи меҳнатро гуед:

\$A) воситаҳое, ки барои пешгирӣ ё кам кардани таъсири омилҳои хатарнок ё зараровари истеҳсоли ба кормандон истифода бурда мешаванд мебошад;

\$B) беморие, ки бар асари таъсири омилҳои хатарнок ё зараровари истеҳсоли ба корманд пайдо шудааст;

\$C) маҷмӯи амали одамон бо истифода аз олооти меҳнате, ки барои табдил додани захираҳо ба маҳсулоти тайёр зарур мебошад ва аз истехсолот ва коркарди навъҳои гуногуни ашёи хом, сохтмон, иҷрои корҳо ва иҷрои намудҳои гуногуни хизматрасонӣ таркиб мебад;

\$D) санади меъёрии ҳуқуқии дорои талабот оид ба ҳифзи меҳнатест, ки иҷрояш барои шахсони ҳуқуқӣ ва воқеӣ машғул шудан бо ҳар, аз ҷумла дар мавриди тарҳрезӣ, сохтмон ва истифодаи объектҳо, ихтирои мошинҳо, механизмҳо ва дигар, таҳияи равандҳои технологӣ, ташкили истехсолот ва меҳнат ҳатмӣ намебошад;

\$E) ба қобилияти корӣ ва саломатии корманд дар рафти фаъолияти меҳнатӣ таъсир мерасонанд;

@59.Бехатарии ҳаёт ва фаъолият:

\$A) илме, ки проблемаҳои умумии бехатарии ҳаёти инсон, ҷамъият, давлат ва дар маҷмӯъ, ба ҷаҳони муосир таҳдиднақунандаро меомӯзад ва роҳҳои ҳимоя аз онҳоро пешниҳод менамояд;

\$B) илме, ки проблемаҳои умумии бехатарии ҳаёти инсон, ҷамъият, давлат ва дар маҷмӯъ, ба ҷаҳони муосир таҳдидкунандаро меомӯзад ва роҳҳои ҳимоя аз онҳоро пешниҳод наменамад;

\$C) илме, ки санъати муоширатро дар муассисаҳои томақтабӣ меомӯзонад;

\$D) таъмини мустаҳкамии истифодаи объектҳо ва системаҳои техникӣ ҳангоми кори мунтазам ва ҳолатҳои ғавқулодда;

\$E) ба қобилияти корӣ ва саломатии корманд дар рафти фаъолияти меҳнатӣ таъсир мерасонанд;

@60.Бехатарии меҳнат:

\$A) Меҳнате, ки дар он таъсири омилҳои хатарнок ё зараровари истехсолӣ ба кормандон истисно карда шудааст ё дараҷаи таъсири онҳо аз меъёрҳои муқарраргардида нисбат ба шароити мусоид зиёд намебошад;

\$B) Қисми асосии кормандони муассисаву идораҳо;

\$C) аз ҷумла дар мавриди тарҳрезӣ, сохтмон ва истифодаи объектҳо, ихтирои мошинҳо, ва таҷҳизоти дигар, таҳияи равандҳои технологӣ, ташкили истехсолот ва меҳнат ҳатмӣ.Кормандоне дар асоси шартномаи махсус фаъолият доранд;

\$D) ба қобилияти корӣ ва саломатии корманд дар рафти фаъолияти меҳнатӣ таъсир мерасонанд;

\$E) таҷҳизоти дигар, таҳияи равандҳои технологӣ, ташкили истеҳсолот ва меҳнат ҳатмӣ.Кормандоне дар асоси шартномаи махсус фаъолият доранд;

@61.Мақсади гузаронидани экспертизаи давлатии шароити меҳнат:

\$A) сифати гузаронидани аттестатсияи ҷойҳои корӣ аз рӯи шароити меҳнат;

\$B) мутобиқи натиҷаҳои сертификатсияи корҳо оид ба ҳифзи меҳнат дар ташкилотҳо пешниҳодҳои худро иброз намояд;

\$C) назорати шароит ва ҳифзи меҳнат;

\$D) саҳеҳияти пардохти ҷубронпулӣ барои корҳои вазнин ва корҳои дорои шароити хатарнок муайян намояд;

\$E) ба қобилияти корӣ ва саломатии корманд дар рафти фаъолияти меҳнатӣ таъсир мерасонанд;

@62.Банақшагирӣ ва амалисозии сиёсати давлатӣ, ки бо ҷорӣ намудани барномаи умумидавлатӣ ва минтақавии фаъл, тарақиёти ҳамаҷонибаи хизматрасонии бехатарӣ ва ташаккули афкори мусбии ҷомеа оид ба суғуртаи ҳатмӣ муяссар мегардад, дар кадом самт нақши муҳимро мебозад?

\$A) идоракунии давлатӣ;

\$B) туризми байналхалқӣ;

\$C) суғуртаи иҷтимоӣ;

\$D) беҳдошти сатҳи зиндагӣ;

\$E) фаъолияти соҳибкорӣ;

@63.Фондҳои ҳифзи меҳнат аз тарафи кӣ таъсис дода мешаванд?

\$A) коллективҳои меҳнатӣ;

\$B) кормандон;

\$C) сармоягузoron;

\$D) бахшҳои иқтисодиёт, субъектҳои ҳуқуқӣ, корфармоён;

\$E) мақомотҳои қудратӣ;

@64.Мафҳуми захираҳои меҳнатиро шарҳ диҳед.

\$A) Ин қисми аҳолии қобилияти меҳнатӣ дошта дар шароити такрористеҳсолӣ қувваи корӣ мебошад;

\$B) Ин аҳолии қобили қувваи иқтисодиро меноманд;

- \$C) Шахрвандоне, ки танҳо хизматчии давлатӣ мебошанд;
- \$D) Ин қисми аҳолии ғайри қобили меҳнат мебошад;
- \$E) Ин таъсиррасони аз ҷониби объект ва субъект мебошад;

@65.Иқтидор чист.

- \$A) Аз калимаи латини «Potencia» буда, маънояш имконоти шахси алоҳида мебошад;
- \$B) Аз калимаи русии «потенциал» гирифта шуда, маънои бозуи пурқувватро дорад;
- \$C) Аз калимаи узбекӣ гирифта шуда, маънои тавоноиро дорад;
- \$D) Аз калимаи юнонӣ гирифта шуда, маънои қудратро дорад;
- \$E) Аз калимаи тоҷикӣ гирифта шуда, маънояш сарварӣ мебошад;

@66.Ба андозаи ҳадди ақали музи меҳнат чиҳо дохил намегарданд?

- \$A) пардохтҳои иловагӣ;
- \$B) изофапулиҳо;
- \$C) пардохти ҳавасмандсозӣ;
- \$D) пардохти барзиёдати, ки барои аз давомнокии муқаррарии вақти кор зиёдтар кор кардан;
- \$E) дода мешавад;

@67.Ба амал омадани ҳолати мутобиқнашавандаро, ки даҳолати ғаврии махсусро талаб мекунад ва дар акси ҳол ба организм марг таҳдид мекунад, муайян кунед:

- \$A) ноқофӣ будани имконоти кории организм, тобоварӣ ва осебпазирии гомеостазис;
- \$B) доштани захираҳои кофии қобилияти кории организм ва кӯмаки гомеостазис;
- \$C) шароити муҳити атроф бо сарфаи нерӯи организм;
- \$D) ҳифзи гомеостазис аз ҳисоби механизмҳои тобовари иловагӣ;
- \$E) шиддатнок шудани ҳолати мутобиқшавӣ;

@68.Ба таҳлили анъанавии талафот ва зиёноварӣ чӣ дохил мешавад?

- \$A) таҳлили талафоти анъанавӣ (хароҷоти) бевоситае, ки ба зарари моддӣ алоқаманд аст;
- \$B) вазнинии сатҳи зарари расондашуда;

\$C) шумораи воқеии ҳолатҳои нохуш;

\$D) таҳлили талафоти (харочоти) бевоситае, ки ба зарари ҷисмонӣ ва бемориҳои минбаъда алоқаманд аст;

\$E) шароити дахлдори бехатар ва ҳифзи меҳнatro дар ҳар як ҷойи корӣ таъмин кунад;

@69.Уҳдадории кормандон оид ба риояи талаботҳои бехатарии меҳнат ва қоидаҳои меҳнатӣ:

\$A) уҳдадории талаботи ҳифзи меҳнatro, ки санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ муқаррар кардаанд, риоя намояд;

\$B) аз муоина ҳатмии пешакӣ (ҳангоми ба кор қабул шудан), марҳилавӣ (дар давоми фаъолияти меҳнатӣ), инчунин аз муоинаи пешазбастии тиббӣ (ташҳисӣ) дар ҳолатҳои пешбининамудаи гузарад;

\$C) шароити дахлдори бехатар ва ҳифзи меҳнatro дар ҳар як ҷойи таъмин кунад;

\$D) ҳодисаҳои нохуш дар истехсолот ва бемориҳои касбиро бо тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳури Тоҷикистон тафтиш намояд;

\$E) дар шиносоии ҳамкории худ бо талабот ҳифзи меҳнат мусоидат намояд;

@70.Ташкили меҳнат чист?

\$A) тарзи оқилона муттаҳидкунии қувваи корӣ бо воситаҳои истехсолӣ, ки ҳам рушди ҳосилнокии меҳнatro таъмин кунад ва ҳам ба муҳофизати саломатии кормандон мусоидат кунад мебошад;

\$B) муайян намудани таносуб байни шумораи коргарони гурӯҳҳои гуногун ва шумораи воҳиди таҷҳизот таъмин кунад ва ҳам ба муҳофизати саломатии кормандон мусоидат кунад;

\$C) миқдори ҳайати коргарони касбӣ-ихтисосии муайян, ки барои иҷрои ҳаҷми кори додашуда заруранд, муайян мекунад таъмин кунад ва ҳам ба муҳофизати саломатии кормандон мусоидат намояд;

\$D) интизоми меҳнат ва истехсолот;

\$E) миқдори кормандонро, ки бояд ба як роҳбар тобеъ шаванд муайян мекунад;

@71.Синни ниҳой дар фаъолияти меҳнатӣ:

\$A) Занҳо-58, мардон-63;

- \$B) Занҳо-54, мардон-58;
- \$C) Занҳо-64, мардон-54;
- \$D) Занҳо-63, мардон-58;
- \$E) Занҳо-60, мардон-65;

@72.Тарафҳои шарномаи меҳнатиро муайян кунед:

- \$A) Корманд ва корфармо;
- \$B) Корфармо ва мақомот;
- \$C) Корманд ва шӯбаи кадрҳо;
- \$D) Корфармо ва иттифоқи касаба;
- \$E) Дастурамали мансабӣ;

@73.Амнияти иттилоотӣ чист?

- \$A) ҳифзи дилхоҳ манбаъҳои иттилоотӣ;
- \$B) ҳолати ҳифзи захираҳои моддӣ ва молиявӣ ташкилот аз ҳолатҳои фавқулода;
- \$C) маҷмӯи меъёрҳо ва тадбирҳои ташкилот;
- \$D) ҳолати ҳифзи манфиатҳои иқтисодии ташкилот аз таҳдидҳо;
- \$E) амнияти шахсии роҳбарон, мутахассисони асосӣ ва кулли кормандон;

@74.Адаптатсия чист?

- \$A) мутобиқшавӣ;
- \$B) кибернетика;
- \$C) гомеостазис;
- \$D) барқароршавӣ;
- \$E) ангиизиши организм;

@75.Шартномаи меҳнатӣ аз тарафи кӣ имзо карда мешавад?

- \$A) аз тарафи корфармо ва корманд;
- \$B) танҳо аз тарафи корманд;
- \$C) танҳо аз тарафи корфармо;
- \$D) аз тарафи шӯбаи кадрҳо;
- \$E) аз тарафи сармуҳосиб;

@76.Шартномаи меҳнатӣ ба кадом мӯҳлат баста мешавад?

- \$A) ба мӯҳлати муайян ва номуайян;
- \$B) ба мӯҳлати иҷрои вазифаи корманди ҳозирнабуда;
- \$C) мавсимӣ;
- \$D) иҷрои кори муайян;
- \$E) ҳамаи вариантҳо дурустанд;

@77. Асосҳои бехатарии меҳнатро чӣ ташкил медиҳад?

- \$A) санадҳои меъёри ҳуқуқии соҳаи меҳнат;
- \$B) шаклҳои гуногуни моликият;
- \$C) таҷҳизотҳои барқӣ;
- \$D) иродаи фардии корманд;
- \$E) принципҳои корхона;

@78. Тағйир додани шартҳои шартномаи меҳнатӣ ба зарари корманд мумкин аст?

- \$A) мумкин нест;
- \$B) агар корфамо хоҳад;
- \$C) бо хоҳиши шубҳаи кадрҳо;
- \$D) бо пешниҳоди иттифоқи касаба;
- \$E) бо пешниҳоди сармуҳосиб;

@79. Қувваи қорӣ чист.

- \$A) Маҷмуи қобилияти ҷисмонӣ ва зеҳнии инсон;
- \$B) Қобилияти ҷисмонӣ барои иҷрои ягон намуди кор;
- \$C) Қобилияти зеҳнӣ барои иҷрои ягон намуди кор;
- \$D) Қобилият барои санҷиши ягон натиҷаи кор;
- \$E) Қобилият барои санҷиши қувваи худ;

@80. Сиёсати кадрӣ.

- \$A) Маҷмуи қоида, меъёр, мақсад ва пешниҳодоте, ки самт ва муҳтавои фаъолият бо кормандонро муайян менамояд;
- \$B) Ғояҳо, идеяҳо, принципҳо ва самтҳои афзалиятнок ва роҳи усулҳои пешрафти корхонаро муайян менамояд;
- \$C) Принципҳо ва вазифаҳои асосии корхона, ки самти фаъолияти онро муайян менамояд;
- \$D) Ташкил ва истифодаи самараноки потенциали кори корхона;

\$E) Тезу тунд шудани чараёни истехсолот;

@81.Принсипҳои сиёсати кадрӣ.

\$A) Банақшагирӣ, демократизм ва шаффофият;

\$B) Волоияти қонун, демократизм, адолатпарастӣ, шаффофият, кордонӣ, ҳисоботдиҳанда будан;

\$C) Волоияти қонун, касбият, демократизм, кордонӣ, пешвой, инсондустӣ ва адолати иҷтимоӣ;

\$D) Банақшагирӣ, волоияти қонун, кордонӣ, адолатпарастӣ, демократизм;

\$E) Ҳавоби дуруст пешниҳод нашудааст;

@82.Аттестатсияи кормандон:

\$A) Дар соатҳои корӣ гузаронида мешавад;

\$B) Дар соатҳои ғайрикорӣ гузаронида мешавад;

\$C) Дар рӯзҳои истироҳат гузаронида мешавад;

\$D) Дар вақти хӯроки нисфирӯзӣ гузаронида мешавад;

\$E) Ҷавобҳо дурустанд;

@83.Мутобиқшавии ҳайат.

\$A) Ин мутобиқшавии корманд ба талаботҳои мансаби худ;

\$B) Раванди дуру дароз буда, дар он корманд уҳдадорихои мансабии худро меомӯзад;

\$C) Отадкунии корманд ба талаботҳои роҳбари худ;

\$D) Ҷарараёни дутарафа буда, дар он корманд ҳамчун шахсият рушд меёбад;

\$E) Ҷавоби дуруст нест;

@84.Давраҳои асосии мутобиқшавӣ.

\$A) Ҳамгирӣ, шиносоии умумӣ бо ҷои корӣ;

\$B) Шиносӣ, ба қор қабул шудан, аз қор озод шудан;

\$C) Шиносоӣ бо дастурамали мансабӣ, аз озмун гузаштан, савгандёдкуни;

\$D) Шиносоии умумӣ, савгандёдкуни, аз қор озод шудан;

\$E) Шиносоӣ бо роҳбар;

@85.Намудҳои асосии мутобиқшавӣ.

\$A) Касбию технологӣ;

\$B) Фардӣ, касбӣ;

- \$C) Касбӣ, иқтисодӣ, психологӣ;
- \$D) Касбӣ, физиологӣ, иҷтимоӣ;
- \$E) Фарди иҷтимоӣ;

@86.Бехатарии меҳнат:

- \$A) Меҳнате, ки дар он таъсири омилҳои хатарнок ё зараровари истеҳсоли ба кормандон истисно карда шудааст ё дараҷаи таъсири онҳо аз меъёрҳои муқарраргардида нисбат ба шароити мусоид зиёд намебошад;
- \$B) Қисми асосии кормандони муассисаву идораҳо;
- \$C) Тамоми ҳайати кормандони ташкилотҳо;
- \$D) Кормандоне, ки дар асоси шартномаи махсус фаъолият доранд;
- \$E) аз рӯи иттилооти хадамоти кадрӣ;

@87.Усулҳои ҳавасмандкунии ҳайат.

- \$A) Моддӣ ва маънавӣ;
- \$B) Пулӣ ватарикӣ раҳматнома;
- \$C) Моддӣ ва анъанавӣ;
- \$D) Маънавӣ ва пулӣ;
- \$E) моди ва пулӣ;

@88.Намудҳои асосии омӯзиши ҳайат.

- \$A) Доҳили идоравӣ ва беруни идоравӣ;
- \$B) Моделсозӣ ва роҳбарӣ;
- \$C) Лексия ва таҷрибаомӯзӣ;
- \$D) Коромӯзӣ ва такмили ихтисос;
- \$E) Хондани китобҳои бадеӣ;

@89.Қадоме аз ин омилҳо метавонад сабаби қабул нашудани номзад ба хизмати давлатӣ гардад.

- \$A) Доштани доғи судӣ;
- \$B) Надоштани билети ҳарбӣ;
- \$C) Надоштани собиқаи хизмати давлатӣ;
- \$D) Маълумоти олии доштан;
- \$E) Маълумоти миёна доштан;

@90.Самтҳои асосии кор бо ҳайат.

- \$A) Интихоб, қабул ва мутобиқшавии ҳайат, баҳогузорӣ, омӯзиш ва рушди ҳайат;
- \$B) Интихоб, қабули ҳайат, мутобиқшавии ҳайат, аттестатсия, такмили ихтисос, иҷроиши қонунгузорию кадрӣ, ҳавасмандгардонӣ ва назорат;
- \$C) Интихоб, қабул ва мутобиқшавӣ, такмили ихтисос, баҳогузорӣ;
- \$D) Интихоб ва баҳогузорӣ;
- \$E) Интихоб барои соҳаи саноат;

@91.Аттестатсияи хизматчиёни давлатӣ бо кадом мақсад гузаронида мешавад.

- \$A) Бо мақсади беҳтар ба роҳ мондани интихоб, ҷобачогузорӣ ва тарбияи кадрҳо;
- \$B) Бо мақсади муайян кардани натиҷаҳои фаъолияти хизматчию давлатӣ бо роҳи гузаронидани сӯҳбат дар бораи нишондиҳандаҳои иҷроӣ ўҳдадорихои мансабӣ, дараҷаи комёб шудан ба натиҷаҳои пешбинишуда;
- \$C) Бо мақсади дуруст ба роҳ мондани фаъолияти самараноки хизматчиёни давлатӣ, такмили ихтисоси кормандони мақомотҳои давлатӣ ва беҳтарсозии фаъолияти мақомоти давлатӣ;
- \$D) Бо мақсади пешгири аз зухуроти карупсия;
- \$E) Бо мақсади беҳтар ба роҳ мондани ҷобачогузорӣ ва тарбияи кадрҳо, таъмини иҷтимоии кадрҳо ва ба натиҷаҳои баланд сазовор шудан;

@92.Аттестатсия чист.

- \$A) Ин тартиби муайян намудани мувофиқати хизматчию давлатии маъмурий ба мансаби ишғол намуда мебошад;
- \$B) Ин тартиби интихоб ва ҷобачогузорию кадрҳо, назорати мунтазами раванди иҷроӣ хизмати давлатӣ ва ҷамъ намудани иттилоот дар бораи хизматчию давлатӣ;
- \$C) Ин муайян намудани тарафҳои мусбӣ ва манфии фаъолияти хизматчию давлатӣ, иҷроӣ ўҳдадорихои мансабӣ ва сатҳи дониш;
- \$D) Ин тартиби муайян намудани эҳтиёҷот ба таҳсил ва баланд бардоштани сатҳи дониши хизматчию давлатӣ оид ба қонунҳо, санадҳои меъёрӣ-ҳуқуқии хизмати давлатӣ;
- \$E) Ҷамаи ҷавобҳо дурустанд;

@93.Принсипҳои асосии аттестатсия.

- \$A) Ошкоро гузаронидани аттестатсия, эҳтироми тарафайн ҳангоми гузаронидани аттестатсия;

- \$B) Қонуният, таъмини болоравии мансабӣ, ошкорбаёнӣ ва шаффофият, боварӣ, кордонӣ ва салоҳиятноки, ҷавобгарӣ;
- \$C) Воқеъбинона ва маҷмӯии аттестатсияшаванда, асоснокии хулоса ва тавсияи комиссияи аттестатсионӣ, таъсирбахшии натиҷаи аттестатсия, ошкорбаёнӣ ва шаффофият, кордонӣ;
- \$D) Принсипи арзёбии фаъолияти корманд, эҳтироми тарафайн ҳангоми гузаронидани аттестатсия, баҳодиҳии объективона, ошкорбаёнӣ ва ҷубронпазирӣ;
- \$E) Ҷавоби дуруст нест;

@94.Кадам шаклҳои таҳсили хизматчиёни давлатиро медед.

- \$A) Ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;
- \$B) Такмили ихтисос;
- \$C) Таҷрибаомӯзӣ;
- \$D) Магистрантон;
- \$E) Азнавтайёркунӣ;

@95.Баҳодиҳии фаъолияти хизматчиӣ давлатӣ аз ҷониби ки гузаронида мешавад.

- \$A) Роҳбарони воҳидҳои сохторӣ,;
- \$B) Хадамоти кадрӣ;
- \$C) Роҳбари аввал;
- \$D) Муовини аввали роҳбар;
- \$E) Ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@96.Вазифаҳои асосии баҳодиҳии фаъолият.

- \$A) Таъмини самаранокии ихроӣ ӯҳдадорихоӣ мансабии хизматчиӣ давлатӣ, ҳавасмандгардонии хизматчиӣ давлатӣ;
- \$B) Болоравии мансабии хизматчиӣ давлатӣ;
- \$C) Муайян намудани самаранокии саҳми сохторе, ки дар он корманд барои татбиқи вазифаҳои мақоми давлатӣ фаъолият мекунад;
- \$D) Муайян намудани мушкилиҳои асосии соҳаи фаъолияти хизматчиӣ давлатӣ;
- \$E) Муайян кардани музди маоши онҳо;

@97.Дар амал кадом намудҳои меҳнат вучуд дорад.

- \$A) Ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;**

- \$B) Меҳнати ақлонӣ-ҷисмонӣ, фардӣ-коллективӣ, шахсӣ-ҷамъиятӣ;
- \$C) Меҳнати ҷамъиятӣ ва коллективӣ, меҳнати ҷисмонӣ-зеҳнӣ, маъмулӣ-эҷодӣ;
- \$D) Меҳнати фардӣ ва коллективӣ, меҳнати мушаххас-абстрактӣ;
- \$E) Меҳнати ақлонӣ;

@98.Меҳнатро аз рӯи чӣ чен мекунанд.

- \$A) Аз рӯи вақти корӣ;
- \$B) Аз рӯи кор кард;
- \$C) Аз рӯи воҳиди маҳсулот;
- \$D) Аз рӯи натиҷаи фаъолият;
- \$E) Ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@99.Тағйиротҳои демографиро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон шарҳ диҳед:

- \$A) Қонуни ҶТ дар бораи танзимӣ оила ба тавсиб расид, ки ба тағйироти демографӣ таъсир хоҳад расонид;
- \$B) Бетағйир мондани аҳоли;
- \$C) Камшавии аҳоли;
- \$D) Зиёд шудани аҳоли;
- \$E) Дар ҳолати мувозинат қарор доштани аҳоли;

@100.Аҳолии фаъоли иқтисодӣ гуфта, шумо кадом қисми аҳолиро дар назар доред.

- \$A) Ин ҳамон қисми аҳоли мебошанд, ки дар бозори меҳнат арзаӣ қувваи кориро таъмин менамоянд;
- \$B) Ин ҳамон қисми аҳолие, ки ба сину соли қобилияти меҳнати даромадаанд;
- \$C) Ин ҳамон қисми аҳолие, ки дар ягон ҷой кор мекунанд;
- \$D) Ин қисми захираҳои меҳнатӣ мебошанд;
- \$E) Ҳамаи вариантҳо дурустанд;

@101.Қувваи корӣ чист.

- \$A) Ин маҷмӯи қобилиятҳои ҷисмониву зеҳнии инсон мебошад, ки дар ҷараёни меҳнат истифода мешаванд;
- \$B) Ин маҷмӯи коргарони корхонаро дар назар доранд, ки дар ҷараёни меҳнат иштирок менамоянд;

- \$C) Ин қобилияти меҳнати фаъолонаи инсонро меноманд;
- \$D) Аҳолии дорои қобилияти меҳнатӣ дошта, худқувваи корӣ ба ҳисоб мераванд;
- \$E) Захираҳои меҳнатие, ки дар ягон ҷой кор ва фаъолият мекунанд;

@102. Аҳолии ғайри фаъоли иқтисодӣ, ин.

- \$A) Ҳамон қисми аҳоли мебошад, ки ба ҳайати қувваи корӣ намендарад;
- \$B) Ҳамон қисми аҳолие, ки дар ягон ҷой кор мекунанд;
- \$C) Ҳамон қисми аҳолие мебошад, ки дар дилхоҳ ҷой омӯзиш мегиранд;
- \$D) Ҳамон қисми аҳолие, ки ба сину соли қобилияти меҳнати даромадаанд;
- \$E) Ҳамон қисми аҳоли мебошанд, ки дар бозори меҳнат арзаи қувваи кориро таъмин менамоянд;

@103. Захираҳои меҳнатӣ ин.....

- \$A) Ҳамаи ҷавобҳо дурустанд бо истисноии яке аз ҷавобҳо;
- \$B) Аҳолии тамоми корхонаҳоро дар назар доранд;
- \$C) Аҳолии қобилияти меҳнати доштаре дар шароити тақрибистеҳсоли қувваи корӣ меноманд;
- \$D) Он қисми одамонро меноманд, ки синусоли онҳо ба синни меҳнатӣ расидааст: барои мардон аз 15-63 ва барои занон 15-59;
- \$E) Он қисми аҳолиро меноманд, ки дорои қобилияти зеҳнӣ ва ҷисмонӣ буда, синну соли онҳо ба синну соли меҳнатӣ расидааст;

@104. Қонуни ҚТ «Дар бораи мусоидат ба шуғли аҳоли» кай қабул шудааст.

- \$A) 1 августи 2003;
- \$B) 11 декабри соли 1999;
- \$C) 6 ноябри соли 1994;
- \$D) 12 августи соли 1998;
- \$E) 12 январӣ соли 1998;

@105. Ин намуди шуғл дар давоми сол ба кор таъмин кардани коргаронро кафолат медиҳад. Ин кадом шуғл аст?

- \$A) Шуғли пурра;

- \$B) Шуғли маҳсулнок;
- \$C) Шуғли озодона интихобшуда;
- \$D) Шуғли мувофиқ;
- \$E) Шуғли муваққатӣ;

@106.Қобилияти меҳнати инсон яъне, қувваи корӣ аз они шахс аст ва ҳар як шахс ҳуқуқ дорад, ки ҷои корӣ, касб ё ин ки таҳассусро озодона интихоб кунад.Ин таъриф хоси кадом намуди шуғли аҳоли мебошад.

- \$A) Шуғли озодонаи интихобшуда;
- \$B) Шуғли пурра;
- \$C) Шуғли маҳсулнок;
- \$D) Шуғли мувофиқ;
- \$E) Шуғли муваққатӣ;

@107.Ҳадафи асосии сиёсати давлатии мусоидат ба шуғли аҳоли чист.

- \$A) Ин таъмини самаранокии истехсолот, бо ҷорӣ кардани комёбиҳои илму техника;
- \$B) Ин ба даст овардани мувозинат байни талабот;
- \$C) На зиёда аз 3 моҳ;
- \$D) На зиёда аз 1 моҳ;
- \$E) То дарёфти ҷои кор;

@108.Бозори меҳнат чист.

- \$A) созиши коргару корфармо буда, онро арзаии меҳнат ва тақозо ба он танзим мекунад;
- \$B) Бозоре мебошад, ки дар он ҷой мардикорон мебошанд;
- \$C) Бозоре мебошад, ки дар он ҷой мардикорон ба савдо мераванд;
- \$D) Ин ҷоест, ки нафарони дорои қобилияти меҳнати доштаро ба ҳам меоварад;
- \$E) Ҳамаи вариантҳо дурустанд;

@109 Қувваи корӣ чист.

- \$A) Ин маҷмӯи қобилиятҳои ҷисмониву зеҳнии инсон мебошад, ки дар ҷараёни меҳнат истифода мешаванд;

\$B) Ин маҷмӯи коргарони корхонаро дар назар доранд, ки дар ҷараёни меҳнат иштирок менамоянд;

\$C) Ин қобилияти меҳнати фаъолонаи инсонро меноманд;

\$D) Аҳолии дорои қобилияти меҳнати дошта, худ қувваи кори ба ҳисоб мераванд;

\$E) Захираҳои меҳнате, ки дар ягон ҷой кор ва фаъолият мекунанд;

@110. Аҳолии ғайрифаволи иқтисодӣ, ин.

\$A) Ҳамон қисми аҳоли мебошад, ки ба ҳаياتи қувваи кори намендарад;

\$B) Ҳамон қисми аҳолие, ки дар ягон ҷой кор мекунанд;

\$C) Ҳамон қисми аҳолие мебошад, ки дар дилхоҳ ҷой омӯзиш мегиранд;

\$D) Ҳамон қисми аҳолие, ки ба сину соли қобилияти меҳнати даромадаанд;

\$E) Ҳамон қисми аҳоли мебошанд, ки дар бозори меҳнат арзаии қувваи кориро таъмин менамоянд;

@111. Омилҳои муҳити зистро ташкилкунанда?

\$A) Маҷмӯи омилҳои ҷисмонӣ, кимиёвӣ, биологӣ ва иҷтимоӣ;

\$B) Маҷмӯи офаридаҳои инсонӣ;

\$C) Сарватҳои табиӣ;

\$D) Истеҳсоли ашё барои аҳоли;

\$E) Истеҳсоли сарватҳои табиӣ, зиёд намудани минтақаҳои сабзи табиӣ;

@112. Оё шартномаи меҳнати метавонад барои иҷрои корҳои мавсимӣ баста шавад?

\$A) метавонад;

\$B) танҳо бо розигии корманд;

\$C) агар корфармо розигӣ диҳад;

\$D) барои донишҷӯён мумкин аст;

\$E) не;

@113. Шартномаи муҳлатноки меҳнати баъд аз ба итмом расидани муҳлати он.

\$A) гатӣ мегардад;

- \$B) гатъ намегардад;
- \$C) дар охири сол гатъ мегардад;
- \$D) бо розигии магомоти болой гатъ мегардад;
- \$E) бо иродаи корманд гатъ мегардад;

@114.Корфармо уҳдадор аст....

- \$A) ба ҳамаи кормандоне, ки дар ташкилот зиёда аз 5 рӯз кор кардаанд, дафтарчаи меҳнатӣ кушояд;
- \$B) ба ҳамаи кормандоне, ки дар ташкилот зиёда аз як моҳ кор кардаанд, дафтарчаи меҳнатӣ кушояд;
- \$C) ба ҳамаи кормандоне, ки дар ташкилот зиёда аз 2 рӯз кор кардаанд, дафтарчаи меҳнатӣ кушояд;
- \$D) ба ҳамаи кормандоне, ки дар ташкилот бо онҳо шартномаи меҳнатӣ баста шудааст, дафтарчаи меҳнатӣ кушояд;
- \$E) бо хоҳиши корманд дафтарчаи меҳнатӣ кушояд;

@115.Вазифа (мансаб) ин...

- \$A) мавқеи хизмати корманд, ки ба доираи уҳдадориҳо, ҳуқуқҳои вазифавӣ ва хусусиятҳои масъулияти ӯ вобастагӣ дорад;
- \$B) мавқеи хизмати корфармо, ки ба доираи уҳдадориҳо, ҳуқуқҳои вазифавӣ ва хусусиятҳои масъулияти ӯ вобастагӣ дорад;
- \$C) мавқеи хизмати корманд, ки ба доираи уҳдадориҳо вобастагӣ дорад;
- \$D) ҳамаи ҷавобҳо дуруст аст;
- \$E) ҷавоби дуруст пешбинӣ нашудааст;

@116.Касб ин...

- \$A) -намуди фаъолияти меҳнатие, ки донишу малакаи тавассути омӯзиш ва таҷриба андухташударо тағозо менамояд;
- \$B) -мансаби давлатӣ аст;
- \$C) -вазифаи техникӣ ва хизматрасон аст;
- \$D) -дар натиҷаи омӯзиш ба даст меояд;
- \$E) -дар натиҷаи омӯзиш ба даст меояд;

@117.Корманд (корманди кироя).

- \$A) шахсе, ки бо корфармо дар асоси шартномаи меҳнати басташуда дар муносибатҳои меҳнати гарор дорад;
- \$B) корманде, ки ба кор габул карда шудааст;
- \$C) вазифаи техникӣ ва хизматрасон аст;
- \$D) ин корманди техникӣ ва хизматрасон аст;
- \$E) шахсе, ки уҳдадориҳои мансабиашро иҷро менамояд;

@118.Корфармо.

- \$A) шахси ҳуғугӣ, филиал ва намояндагҳои он, новобаста аз шакли ташкилию ҳуғугӣ ва шахси воғеӣ, ки тибқи Кодекси меҳнат ва дигар санадҳои меъёрии ҳуғуғии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуғуғи бо корманд бастан ва гатъ намудани шартномаи меҳнати ро доранд;
- \$B) роҳбари мағомоти давлатӣ;
- \$C) шахсе, ки бо корманд шартномаи меҳнати мебандад;
- \$D) ҷавобҳо дурустанд;
- \$E) шахси воғеӣ;

@119.Субъекти муносибати меҳнати кист.

- \$A) корманд ва корфармо;
- \$B) ташкилот;
- \$C) шахсе, ки бо корманд шартномаи меҳнати мебандад;
- \$D) ҷавобҳо дурустанд;
- \$E) шахси воғеи;

@120.Асоси ба вучуд омадани муносибатҳои меҳнати ин.

- \$A) шартномаи меҳнати;
- \$B) ташкилот;
- \$C) гузаронидани озмун;
- \$D) ҷавобҳо дурустанд;
- \$E) атестатсия;

@121.Шартномаи меҳнати, ки ба вағти ихрои кори муайян баста шудааст.

- \$A) баъд аз ба охир расидани он гатъ мегардад;
- \$B) баъди як сол гатъ мегардад;

- \$C) гузаронидани озмун;
- \$D) ҷавобҳо дурустанд;
- \$E) ба салоҳияти корфармо медарояд;

@122. Намунаи шартномаи (қарордоди) меҳнатиро кадом магоми давлатӣ тасдиқ менамояд.

- \$A) Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- \$B) Вазорати меҳнат ва шули аҳоли;
- \$C) Агентии хизмати давлатӣ;
- \$D) вазорати адлия;
- \$E) Худи вазорату идораҳо;

@123. Дар мақомоти давлатии навтаъсис бе озмун таъин карда мешавад.

- \$A) танҳо ба мансабҳои роҳбарони сохторҳои кадрӣ ва молиявӣ;
- \$B) ба мансабҳои роҳбарикунанда;
- \$C) ба мансаби муовини роҳбар;
- \$D) таъин бо озмун сурат мегирад;
- \$E) аз ҳисоби захираи кадрҳо;

@124. Қабули қарори кадрӣ.

- \$A) Амали мақсадноки таъсиррасон баҳайати кормандон;
- \$B) Воситаи идоракунии таснифоти миқдорӣ ва сифатии кормандон ки ноил шудан ба мақсадҳои ташкилот;
- \$C) Ваколати як шахс ё роҳбар ҷиҳати расонидани таъсир ба рафтор ва амали дигар фард ё гуруҳи одамон;
- \$D) Фаъолияти роҳбарон, ки дар натиҷа метавонанд, ба коллективи меҳнатӣ таъсир расонанд;
- \$E) Ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@125. Ба воситаи почта фиристодани дафтарчаи меҳнатӣ ва расонидани он.

- \$A) фақат бо розигии корманд анҷом дода мешавад;
- \$B) фақат бо розигии корфармо анҷом дода мешавад;
- \$C) бо созиши тарафҳо анҷом дода мешавад;
- \$D) иҷозат дода намешавад;
- \$E) инро Қонунгузорӣ муқаррар накардааст;

@126.Назорати бевоситаи фаъолияти хадамоти кадрӣ аз тарафи кӣ анҷом дода мешавад.

- \$A) роҳбари мақоми давлатӣ;
- \$B) мағомоти давлатии болоӣ;
- \$C) мағоми ваколатдори соҳаи хизмати давлатӣ;
- \$D) корфармо муайян мекунад;
- \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@127.Роҳбарии методӣ ва назорати фаъолияти хадамоти кадрӣ мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро.

- \$A) мақомоти ваколатдори соҳаи хизмати давлатӣ анҷом медиҳад;
- \$B) мақомоти давлатӣ анҷом медиҳад;
- \$C) роҳбари мақомоти давлатӣ анҷом медиҳад;
- \$D) мақомоти ваколатдори марказӣ анҷом медиҳад;
- \$E) мақомоти ваколатдори соҳа анҷом медиҳад;

@128.Яке аз ҳуқуқҳои хадамоти кадрӣ мувофиқи Низомнома.

- \$A) аз роҳбарони воҳидҳои сохторӣ ва хизматчиёни давлатии мақоми давлатӣ, сохторҳои системаи мақоми давлатӣ оид ба масъалаҳои мансуб ба салоҳияти хадамоти кадрӣ мутобиқи тартиби муқарраргардида маълумот дархост намояд;
- \$B) аз хизматчиёни давлатӣ оид ба масъалаҳои мансуб ба салоҳияти хадамоти кадрӣ маълумот дархост намояд;
- \$C) аз роҳбарони воҳидҳои сохторӣ оид ба масъалаҳои мансуб ба салоҳияти хадамоти кадрӣ маълумот дархост намояд;
- \$D) ҳавоби дуруст пешниҳод нашудааст;
- \$E) ҳама ҳавобҳо дурустанд;

@129.Дар мақомоти иҷроияи марказии ҳокимияти давлатӣ ҳангоми зиёда аз 200 нафар будани ҳайати кормандон.

- \$A) хадамоти кадрӣ бо шумораи на кам аз 7 воҳиди корӣ таъсис дода мешавад;
- \$B) хадамоти кадрӣ бо шумораи на кам аз 5 воҳиди корӣ таъсис дода мешавад;
- \$C) хадамоти кадрӣ бо шумораи на кам аз 10 воҳиди корӣ таъсис дода мешавад;

- \$D) ҳадамотӣ кадрӣ бо шумораи муқаррарнамудаи корфармо корӣ таъсис дода мешавад;
- \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд.;

@130.Таҳияи лоиҳаи басти корӣ, ҷадвали рухсатиҳои меҳнатӣ ва ба расмият даровардани сафарҳои хизматӣ.

- \$A) салоҳияти ҳадамоти кадрӣ;
- \$B) салоҳияти муҳосибот;
- \$C) салоҳияти корфармо;
- \$D) салоҳияти мақомоти болоӣ;
- \$E) салоҳияти Вазорати молия;

@131.Таҳия ва барои тасдиқ пешниҳод намудани лоиҳаи санадҳои меъёрии ҳуқуқии оид ба масъалаи кадрӣ.

- \$A) ҳуғуғи ҳадамоти кадрӣ;
- \$B) ҳуғуғи сохтори умумӣ;
- \$C) ҳуғуғи шубҳаи ҳуғуғ;
- \$D) ҳуғуғи роҳбари магом;
- \$E) ҷавобҳо дурустанд;

@132.Яке аз маълумоте, ки мавриди санҷиш қарор дода мешавад.

- \$A) оид ба мавҷудияти доғи судӣ;
- \$B) тарҷумаи ҳол;
- \$C) маълумот санҷида намешавад;
- \$D) оид ба истиғомат;
- \$E) шаҳодатнома;

@133.Талаботи таҳассусӣ.

- \$A) меъёри асосии интиҳоб ва ҷобачогузории хизматчиёни давлатӣ;
- \$B) меъёри асосии баҳогузорӣ;
- \$C) меъёри асосии аттестатсия;
- \$D) меъёри асосии захираи кадрҳо;
- \$E) меъёри асосии пешбарӣ ба мансаби роҳбарикунанда;

@134.Делои шахсӣ дорои нишонаи.

- \$A) «барои истифодаи хизматӣ» мебошад;
- \$B) «барои истифода» мебошад;

- \$C) «барои маҚомоти давлатӣ» мебошад;
- \$D) «барои хадамоти кадрӣ» мебошад;
- \$E) «барои истифодаи умум» мебошад;

@135. Низомномаи намунавӣ дар бораи хадамоти кадрӣ маҚомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо кадом санад тасдиқ карда шудааст.

- \$A) бо фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- \$B) бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- \$C) бо фармоиши Агентии хизмати давлатӣ;
- \$D) бо фармоиши Вазорати адлия;
- \$E) бо Қонунгузори хизмати давлатӣ;

@136. Санади меъёрии ҳуқуқии «технологияи кадриро» муайян намоед.

- \$A) Низомномаи тартиби гузаронидани озмун;
- \$B) Ронуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи хариди давлати мол, кор ва хизматрасонӣ;
- \$C) Оинномаи ассотсиатсияи соҳибкорон;
- \$D) Оинномаи бонки миллӣ;
- \$E) Низомномаи ассотсиатсияи китобдорон;

@137. Қувваи корӣ чист.

- \$A) Маҷмуи қобилияти ҷисмонӣ ва зеҳнии инсон;
- \$B) Қобилияти ҷисмонӣ барои иҷрои ягон намуди кор;
- \$C) Қобилияти зеҳнӣ барои иҷрои ягон намуди кор;
- \$D) Қобилият барои санҷиши ягон натиҷаи кор;
- \$E) Қобилият барои санҷиши қувваи худ;

@138. Қабули қарори кадрӣ.

- \$A) Амали мақсадноки таъсиррасон ба ҳайати кормандон;
- \$B) Воситаи идоракунии таснифоти миқдорӣ ва сифатии кормандон ки ноил шудан ба мақсадҳои ташкилот;
- \$C) Ваколати як шахс ё роҳбар ҷиҳати расонидани таъсир ба рафтор ва амали дигар фард ё гуруҳи одамон;
- \$D) Фаъолияти роҳбарон, ки дар натиҷа метавонанд, ба коллективи меҳнатӣ таъсир расонанд;

\$E) Ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@139.Сиёсати кадрҳо гуфта чиро мефаҳмед.

\$A) Маҷмуи қоида, меъёр, мақсад ва пешниҳодоте, ки самт ва муҳтавои фаъолият бо кормандонро муайян менамояд;

\$B) Ғояҳо, идеяҳо, принципҳо ва самтҳои афзалиятнок ва роҳи усулҳои пешрафти корхонаро муайян менамояд;

\$C) Принципҳо ва вазифаҳои асосии корхона, ки самти фаъолияти онро муайян менамояд;

\$D) Ташкил ва истифодаи самараноки потенциали кори корхона;

\$E) Тезу тунд шудани ҷараёни истеҳсолот;

@140.Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон чиро ба танзим медарорад.

\$A) Меъёрҳои меҳнатро;

\$B) Озмун барои хизматчиёни давлатӣ;

\$C) Принципҳо ва вазифаҳои асосии корхона, ки самти фаъолияти онро муайян менамояд;

\$D) Ташкил ва истифодаи самараноки потенциали кори корхона;

\$E) Тезу тунд шудани ҷараёни истеҳсолот;

@141.Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон чиро ба танзим медарорад.

\$A) Меъёрҳои меҳнатро;

\$B) Озмун барои хизматчиёни давлатӣ;

\$C) Принципҳо ва вазифаҳои асосии корхона, ки самти фаъолияти онро муайян менамояд;

\$D) Ташкил ва истифодаи самараноки потенциали кори корхона;

\$E) Тезу тунд шудани ҷараёни истеҳсолот;

@142.Яке аз принципҳои асосии таъмини бехатарӣ?

\$A) Бехатарии ҳаёт ва фаъолияти инсон;

\$B) Ҷамъоварии маводҳои биологӣ;

\$C) Муайян намудани омори муҳосибавӣ;

\$D) Банақшагирии иқтисодӣ;

\$E) Назорати интизоми меҳнат;

@143.Талаботҳои бехатарӣ нисбати ҷои корӣ чунин аст?

- \$A) Ҷавобгӯӣ будани ҷои корӣ ба талаботи санитарияи гигиенӣ;
- \$B) Офтобрас ва барҳаво будани ҷойи кор;
- \$C) Бояд ҳатман таъмири аврупоӣ дошта бошад;
- \$D) Дар мавзеи кӯҳистон ҷойгир бошад;
- \$E) Ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@144.Психологияи фаъолияти бехатарӣ чиро меомӯзад?

- \$A) Вазъи психологӣ ва фаъолияти шахрвандонро ҷиҳати омодагӣ ба ҳолатҳои номатлуб;
- \$B) Ҳолати психологии кӯдакон ва наврасонро;
- \$C) Давраҳои гузариши синусолии ҷавононро;
- \$D) Омода намудани мутахассисони рӯҳшиносро;
- \$E) Вазъи психологӣ ва фаъолияти шахрвандонро ҷиҳати омодагӣ ба ҳолатҳои фавқулода;

@145.Минтақаҳои хавфнок кадомҳоянд?

- \$A) Минтақаҳои ба бехатарии ҳаёт ва фаъолияти одамон таҳдидкунанда;
- \$B) Минтақаҳои офтобаш сӯзон;
- \$C) Минтақаҳои серборон;
- \$D) Мавзёҳои заминаш корношоям;
- \$E) Минтақаҳои ба бехатарии ҳаёт ва фаъолияти одамон таҳдиднакунанда;

@146.Вазъҳои ҳолатҳои фавқулодаро номбар намоед?

- \$A) Ҳодисаҳои фавқулодаи табиӣ, техногенӣ ва техносферӣ;
- \$B) Вазидани шамоли муътадил;
- \$C) Баробаршавии шабу рӯз ҳангоми баҳорон;
- \$D) Парвози мушакҳои кайҳонӣ;
- \$E) Заминларза;

@147.Хатарҳои иҷтимоӣ кадомҳоянд?

- \$A) Хатарҳои ба ҳаёт ва фаъолияти рӯзмарраи инсон таҳдидкунанда;
- \$B) Хатарҳои фаромадани ярҷ;
- \$C) Хушксоли;

- \$D) Аз ғаъолият боз мондани корхонаҳои истеҳсоли обҳои нӯшокӣ;
\$E) Ба ғаъолият оғоз намудани корхонаҳои истеҳсоли ва ғайриистеҳсоли;

@148.Хатарҳои табииро номбар кунед?

- \$A) Тӯфон, обхезӣ, фаромадани ярҷ, зилзила, фаромадани тарма, хуручи вулқон;
\$B) Таркиши яроқи атомӣ;
\$C) Таркиши мушакҳои кайҳонӣ;
\$D) Сӯхтор дар заводҳои истеҳсоли нафт;
\$E) Сӯхтор дар хонаҳои истиқоматӣ;

@149.Хатарҳои биологӣ, ки ба организми инсон таъсир мерасонанд?

- \$A) Истифодаи яроқи биологӣ;
\$B) Тағйирёбии муоширати одамон;
\$C) Зиёд гардидани нуфузи аҳоли;
\$D) Аз байн рафтани қавму қабилаҳои алоҳида;
\$E) Норасоии об;

@150.Омилҳои муҳити зистро ташкилкунанда?

- \$A) Маҷмӯи омилҳои ҷисмонӣ, кимиёвӣ, биологӣ ва иҷтимоӣ;
\$B) Маҷмӯи офаридаҳои инсонӣ;
\$C) Сарватҳои табиӣ;
\$D) Истеҳсоли ашё барои аҳоли;
\$E) Истеҳсоли сарватҳои табиӣ, зиёд намудани минтақаҳои сабзи табиӣ;